

دانشکده شیمی

پایان نامه دوره کارشناسی ارشد در رشته شیمی آلی

موضوع:

واکنش سه جزئی ترشی بوتیل ایزو سیانید با دئوکسی
بنزوئین در مجاورت استرهای استیلنی

استاد راهنما:

دکتر سکینه اصغری

استاد مشاور:

دکتر ربابه بھارف

اساتید داور:

دکتر رحمان حسین زاده

دکتر یعقوب صرافی

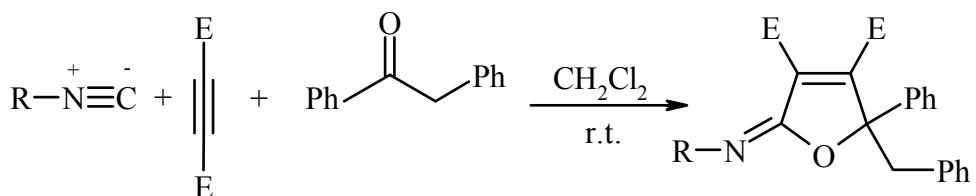
دانشجو:

پریسا درویش نیا

چکیده

واکنش های چند جزئی ایزوسیانید، جایگاه ویژه و مهمی در سنتز مواد شیمی آلی، خصوصاً سیستم های هتروسیکل گوناگون دارد. در این پایان نامه، ما واکنش دئوکسی بنزوئین با دی آکیل استیلن دی کربوکسیلات را در مجاورت آکیل ایزوسیانیدها گزارش می کنیم که منجر به تشکیل دی آکیل ۲-بنزوئیل-۵-(ترشری بوتیل ایمینو) ۲-فنیل-۵-دی هیدرو-۳،۴-فوران دی کربوکسیلات می شود.

در این واکنش دئوکسی بنزوئین به عنوان یک الکترون دوست و نه دهنده پروتون عمل می کند. لذا مشتقات ایمینولاکتون تنها فراورده حاصل می باشد.

	R	E	Yield %
a	t-Bu	CO ₂ Me	60
b	t-Bu	CO ₂ Et	70
c	t-Bu	CO ₂ tBu	75
d	cyclohexyl	CO ₂ Me	60
e	cyclohexyl	CO ₂ Et	70

ساختار این فراورده ها بر اساس تجزیه کمی عنصری و طیف های ¹H NMR و ¹³C IR تعیین شده است.

ماهیت افزایشی ۱:۱:۱ فراورده ها از روی طیف Mass آن مشخص می شود که در هر مورد، یون مولکولی آن در مقدار مناسبی از m/z ظاهر می شود.

واژه های کلیدی:

ترشری بوتیل ایزوسیانید، سیکلو هگزیل ایزوسیانید، دی آکیل استیلن دی کربوکسیلات، دئوکسی بنزوئین، ایمینو لاکتون ها

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل اول: مقدمه و تئوری	
۱-۱- ایزوسیانیدها	۲
۱-۲- تاریخچه	۳
۱-۳- ساختار ایزوسیانیدها	۳
۱-۴- خواص ایزوسیانیدها	۶
۱-۵- ساختار و ویژگی ایزوسیانیدها	۶
۱-۵-۱- طیف ^1H NMR ایزوسیانیدها	۸
۱-۵-۲- طیف IR ایزوسیانیدها	۹
۱-۵-۳- طیف UV ایزوسیانیدها	۱۰
۱-۵-۴- طیف جرمی ایزوسیانیدها	۱۰
۱-۶- کاربرد ایزوسیانیدها	۱۱
۱-۷- سترز ایزوسیانیدها	۱۲
۱-۷-۱- واکنش آلکیل یدید و سیانیدنقره	۱۲
۱-۷-۲- واکنش دی متیل فرمامید و تیونیل کلرید	۱۲
۱-۷-۳- روش هافمن در تهیه ایزوسیانیدها	۱۳
۱-۷-۴- روش یوگی در تهیه ایزوسیانیدها	۱۳
۱-۷-۵- آبگیری با POCl_3	۱۳
۱-۸- واکنش های ایزوسیانیدها	۱۴
۱-۸-۱- واکنش با الکترون دوست ها	۱۴
۱-۸-۱-۱- واکنش با هالوژن ها	۱۴
۱-۸-۱-۲- واکنش با هالید های هیدروژن	۱۵
۱-۸-۱-۳- واکنش با اسیدهای کربوکسیلیک	۱۵
۱-۸-۱-۴- واکنش با بنزن دی آزو نیوم-۲-کربوکسیلات	۱۵
۱-۸-۱-۵- واکنش با یون تروپیلیوم	۱۶
۱-۸-۲- واکنش با هسته دوست ها	۱۶
۱-۸-۲-۱- هیدرولیز اسیدی ایزوسیانیدها	۱۶
۱-۸-۲-۲- واکنش ایزوسیانید ها با واکنشگرهای آلی- فلزی	۱۷
۱-۸-۳- واکنش های حلقه سازی ایزوسیانیدها	۱۷
۱-۸-۳-۱- حلقه زایی سه تایی از ایزوسیانیدها [۱+۲]	۱۸
۱-۸-۳-۲- حلقه زایی چهارتایی ایزوسیانیدها	۲۰
۱-۸-۳-۳- حلقه زایی با پیوندهای دوگانه و سه گانه [۱+۱+۲]	۲۰

۲۱ حلقه زایی با ۱، ۳ دوقطبی ها [۱+۳]
۱	- واکنش جای گیری ایزوسیانیدها با سیکلوپروپان ها، سیکلوپروپن ها و هتروسیکل های مشابه آن و با متیلن سیکلوپروپانها
۲۲
۱	- حلقه افزایی پنج تایی ایزوسیانیدها
۲۲
۱	- واکنش حلقه افزایی پنج تایی [۲+۲+۱]
۲۳
۱	- واکنش با کتون های کم الکترون
۲۳
۱	- واکنش با باز شیف
۲۳
۱	- واکنش حلقه افزایی پنج تایی [۴+۱]
۲۴
۱	- واکنش با کتون های سیر نشده- α ، β
۲۴
۱	- واکنش با آسیل ایمین ها
۲۵
۱	- حلقه افزایی شش تایی ایزوسیانیدها
۲۵
۱	- واکنش های چند جزئی ایزوسیانیدها
۲۶
۱	- واکنش پا سرنی
۲۶
۱	- واکنش یوگی
۲۷
۱	- واکنش ایزوسیانیدها با استرهای استیلنی و ترکیبات دارای مراکز الکترون دوست و هیدروژن اسیدی
۲۸

فصل دوم: بخش تجربی

۱۲	- بخش تجربی
۳۳
۱۲	- مواد و حلال های مورد استفاده
۳۳
۱۲	- دستگاه ها و لوازم مورد استفاده
۳۴
۱۲	- واکنش سه جزئی دئوکسی بنزوئین با دی استرهای استیلنی و مشتقات ایزوسیانید
۳۵
۱۲	- خواص و مشخصات دئوکسی بنزوئین
۳۵
۱۲	- ستز ترکیبات هتروسیکل با استفاده از واکنش سه جزئی دئوکسی بنزوئین، دی استرهای استیلنی و مشتقات ایزوسیانید
۳۶
۱۲	- روش کار عمومی ستز دی آلکیل ۲-بنزیل -۵-(ترشری- بوتیل ایمینو) ۲-فنیل -۴(۲H)-
۳۷
۱۲	- فوران دی کربوکسیلات (۵۴a-e)
۱۲	- خواص و مشخصات طیفی دی متیل ۲-بنزیل -۵-(ترشری- بوتیل ایمینو) ۲-فنیل -۴(۲H)
۳۸
۱۲	- فوران دی کربوکسیلات (۵۴a)
۱۲	- خواص و مشخصات طیفی دی اتیل ۲-بنزیل -۵-(ترشری- بوتیل ایمینو) ۲-فنیل -۴(۲H)
۳۸
۱۲	- فوران دی کربوکسیلات (۵۴b)
۱۲	- خواص و مشخصات طیفی دی (ترشری- بوتیل) ۲-بنزیل -۵-(ترشری- بوتیل ایمینو) ۲-فنیل
۳۹
۱۲	- فوران دی کربوکسیلات (۵۴C)

۷-۲-۲	- خواص و مشخصات طیفی دی متیل ۲-بنزیل -۵-(سیکلو هگزیل ایمینو) ۲-فنیل -۴،۳-(۲H)
۴۰	- فوران دی کربوکسیلات (۵۴d).....
۸-۲-۲	- خواص و مشخصات طیفی دی اتیل ۲-بنزیل -۵-(سیکلو هگزیل ایمینو) ۲-فنیل -۴،۳-(۲H)
۴۱	- فوران دی کربوکسیلات (۵۴e).....
۴۲	۲- واکشن سه جزئی دئوکسی بنزوئین با مونواسترهای استیلنی و مشتقات ایزوسیانید.....

فصل سوم: بحث و نتیجه گیری

۳-۱	- مکانیسم پیشنهادی واکنش.....
۴۳	
۳-۲	- بررسی طیف های دی متیل ۲-بنزیل -۵-(ترشری- بوتیل ایمینو) ۲-فنیل -۴،۳-(۲H) - فوران
۴۴	دی کربوکسیلات (۵۴a).....
۳-۳	- بررسی طیف های دی اتیل ۲-بنزیل -۵-(ترشری- بوتیل ایمینو) ۲-فنیل -۴،۳-(۲H) - فوران
۴۶	دی کربوکسیلات (۵۴b).....
۳-۴	- بررسی طیف های دی ترشری- بوتیل ۲-بنزیل -۵-(ترشری- بوتیل ایمینو) ۲-فنیل -۴،۳-(۲H)
۴۷	فوران دی کربوکسیلات (۵۴c).....
۳-۵	- بررسی طیف های دی متیل ۲-بنزیل -۵-(سیکلو هگزیل ایمینو) ۲-فنیل -۴،۳-(۲H) - فوران
۴۹	دی کربوکسیلات (۵۴d).....
۳-۶	- بررسی طیف های دی اتیل ۲-بنزیل -۵-(سیکلو هگزیل ایمینو) ۲-فنیل -۴،۳-(۲H) - فوران دی کربوکسیلات (۵۴e).....
۵۰	
۳-۷	۷-۳- بحث و بررسی.....
۵۱	
۳-۸	۸-۳- نتیجه گیری.....
۵۵	

فهرست شماها

صفحه	عنوان
	فصل اول
۷	شمای -۱ : ساختار ایزوسیانید.....
۸	شمای -۲-۱: مقایسه کیفی اوربیتالهای جبهه ای ایزوسیانیدهابانیتریلها.....
۱۱	شمای -۳: سنتر حلقه فوران.....
۱۲	شمای -۴-۱: سنتر ایزوسیانید از طریق واکنش بین آکلیل یدید و سیانید نقره.....
۱۲	شمای -۵: تهیه ایزوسیانید از طریق واکنش بین دی متیل فرمامید و تیونیل کلرید.....
۱۳	شمای -۶: تهیه فنیل ایزوسیانید به روش هافمن.....
۱۳	شمای -۷-۱ : تهیه ایزوسیانیدها به روش یوگی.....
۱۴	شمای -۸: مکانیزم آبگیری فرمامیدها با POCl_3
۱۵	شمای -۹-۱: واکنش ایزوسیانیدها با هالوژنهای.....
۱۵	شمای -۱۰: واکنش ایزوسیانیدها با هالیدهای هیدروژن.....
۱۵	شمای -۱۱: واکنش با اسیدهای کربوکسیلیک.....
۱۶	شمای -۱۲: واکنش با بتازین.....
۱۶	شمای -۱۳: واکنش با یون تروپیلیوم.....
۱۷	شمای -۱۴-۱: هیدرولیز اسیدی ایزوسیانیدها.....
۱۷	شمای -۱۵-۱ : واکنش ایزوسیانیدهای دارای هیدروژن α با واکنشگرهای آلی - فلزی.....
۱۷	شمای -۱۶: واکنش ایزوسیانید های فاقد هیدروژن α با واکنشگرهای آلی - فلزی.....
۱۸	شمای -۱۷-۱: واکنش های حلقه سازی ایزوسیانیدها.....
۱۹	شمای -۱۸-۱: حلقه زایی سه تایی ایزوسیانیدها [۱+۲].....
۲۰	شمای -۱۹: واکنش حلقه زایی ۲ و ۶- دی متیل فنیل ایزوسیانیدها با DMAD.....
۲۱	شمای -۲۰: حلقه زایی ایزوسیانیدها با پیوندهای دوگانه و سه گانه.....
۲۲	شمای -۲۱: حلقه زایی با ۱، ۳ دوقطبی.....
۲۲	شمای -۲۲: واکنش جای گیری ایزوسیانیدها.....
۲۳	شمای -۲۳: واکنش حلقه افزایی [۲+۲+۱].....
۲۳	شمای -۲۴-۱: واکنش با باز شیف.....
۲۴	شمای -۲۵: حلقه افزایی [۴+۱] در حضور کاتالیزور.....
۲۵	شمای -۲۶-۱: حلقه افزایی [۴+۱] بدون کاتالیزور.....
۲۵	شمای -۲۷-۱: حلقه افزایی [۴+۱] آسیل ایمین ها.....
۲۶	شمای -۲۸-۱: حلقه افزایی شش تایی ایزوسیانیدها.....
۲۷	شمای -۲۹: واکنش پاسرنی.....
۲۷	شمای -۳۰-۱: مکانیزم واکنش پاسرنی در حالهای قطبی.....

۲۸	شماي-۱: مکانيزم واکنش یوگى.....
۲۹	شماي-۲: واکنش آلدھيدها با ايزوسیانیدها و استرهای استیلنی.....
۲۹	شماي-۳: مکانيسم واکنش آلدھيدها با ايزوسیانیدها و استر های استیلنی.....
۳۰	شماي-۴: واکنش کتون ها با سیکلو هگزیل ايزوسیانید و دی متیل استیلن دی کربوکسیلات.....
۳۰	شماي-۵: واکنش سه جزئی فنیل گلی اکسیلات با ايزوسیانیدها و استرهای استیلنی.....
۳۱	شماي-۶: واکنش β - دی کتون ها با ايزوسیانیدها و استر های استیلنی.....

فصل دوم

۳۶	شماي-۱: واکنش سه جزئی مشتقات ايزوسیانید و استرهای استیلنی با دئوكسی بنزوئین.....
----	--

فصل سوم

۴۵	شماي-۱: مکانيزم واکنش سه جزئی مشتقات ايزوسیانید و استرهای استیلنی با دئوكسی بنزوئین.....
۴۶	شماي-۲: گسست های مشاهده شده در طيف جرمی تركيب ۵۴a.....
۴۸	شماي-۳: گسست های مشاهده شده در طيف جرمی تركيب ۵۴b.....
۴۹	شماي-۴: گسست های مشاهده شده در طيف جرمی تركيب ۵۴c.....
۵۱	شماي-۵: گسست های مشاهده شده در طيف جرمی تركيب ۵۴d.....
۵۲	شماي-۶: گسست های مشاهده شده در طيف جرمی تركيب ۵۴e.....
۵۳	شماي-۷: مکانيسم پيشنهادي برای تشكيل کيتين ايمين.....
۵۴	شماي-۸: مکانيسم تشكيل مشتقات پيران از حدواتسط کيتين ايمين فرضی.....
۵۵	شماي-۹: مکانيسم تشكيل مشتقات پيران.....
۵۷	شماي-۱۰: واکنش $2H$ -فوران با هسته دوست ها.....
۵۷	شماي-۱۱: واکنش $2H$ -فوران با دی ان ها.....
۵۸	شماي-۱۲: واکنش کاهش $2H$ -فوران.....

فهرست جدول ها

عنوان	صفحه
جدول ۱ - ۱: مشخصات مولکولی CH_3NC و CH_3CN براساس مطالعات میکروویو.....	۵

فهرست شکل ها

	عنوان	صفحه
	فصل سوم	
۵۹ شکل ۳-۱: طیف (^1H NMR (۳۰۰/۱ MHz, CDCl_3) ترکیب ۵۴a	
۶۰ شکل ۳-۲: طیف باز شده (^1H NMR (۳۰۰/۱ MHz, CDCl_3) ترکیب ۵۴a	
۶۱ شکل ۳-۳: طیف باز شده (^1H NMR (۳۰۰/۱ MHz, CDCl_3) ترکیب ۵۴a	
۶۲ شکل ۴-۳: طیف (^{13}C NMR (۷۵/۵ MHz, CDCl_3) ترکیب ۵۴a	
۶۳ شکل ۵-۳: طیف باز شده (^{13}C NMR (۷۵/۵ MHz, CDCl_3) ترکیب ۵۴a	
۶۴ شکل ۶-۳: طیف Mass ترکیب ۵۴a	
۶۵ شکل ۷-۳: طیف IR ترکیب ۵۴a	
۶۶ شکل ۸-۳: طیف (^1H NMR (۳۰۰/۱ MHz, CDCl_3) ترکیب ۵۴b	
۶۷ شکل ۹-۳: طیف باز شده (^1H NMR (۳۰۰/۱ MHz, CDCl_3) ترکیب ۵۴b	
۶۸ شکل ۱۰-۳: طیف (^{13}C NMR (۷۵/۵ MHz, CDCl_3) ترکیب ۵۴b	
۶۹ شکل ۱۱-۳: طیف Mass ترکیب ۵۴b	
۷۰ شکل ۱۲-۳: طیف IR ترکیب ۵۴b	
۷۱ شکل ۱۳-۳: طیف (^1H NMR (۳۰۰/۱ MHz, CDCl_3) ترکیب ۵۴c	
۷۲ شکل ۱۴-۳: طیف باز شده (^1H NMR (۳۰۰/۱ MHz, CDCl_3) ترکیب ۵۴c	
۷۳ شکل ۱۵-۳: طیف (^{13}C NMR (۷۵/۵ MHz, CDCl_3) ترکیب ۵۴c	
۷۴ شکل ۱۶-۳: طیف باز شده (^{13}C NMR (۷۵/۵ MHz, CDCl_3) ترکیب ۵۴c	
۷۵ شکل ۱۷-۳: طیف باز شده (^{13}C NMR (۷۵/۵ MHz, CDCl_3) ترکیب ۵۴c	
۷۶ شکل ۱۸-۳: طیف Mass ترکیب ۵۴c	
۷۷ شکل ۱۹-۳: طیف IR ترکیب ۵۴c	
۷۸ شکل ۲۰-۳: طیف (^1H NMR (۵۰۰ MHz, CDCl_3) ترکیب ۵۴d	
۷۹ شکل ۲۱-۳: طیف باز شده (^1H NMR (۵۰۰ MHz, CDCl_3) ترکیب ۵۴d	
۸۰ شکل ۲۲-۳: طیف (^{13}C NMR (۱۲۵/۸ MHz, CDCl_3) ترکیب ۵۴d	
۸۱ شکل ۲۳-۳: طیف باز شده (^{13}C NMR (۱۲۵/۸ MHz, CDCl_3) ترکیب ۵۴d	
۸۲ شکل ۲۴-۳: طیف باز شده (^{13}C NMR (۱۲۵/۸ MHz, CDCl_3) ترکیب ۵۴d	
۸۳ شکل ۲۵-۳: طیف Mass ترکیب ۵۴d	
۸۴ شکل ۲۶-۳: طیف IR ترکیب ۵۴d	
۸۵ شکل ۲۷-۳: طیف (^1H NMR (۵۰۰ MHz, CDCl_3) ترکیب ۵۴e	
۸۶ شکل ۲۸-۳: طیف باز شده (^1H NMR (۵۰۰ MHz, CDCl_3) ترکیب ۵۴e	
۸۷ شکل ۲۹-۳: طیف باز شده (^1H NMR (۵۰۰ MHz, CDCl_3) ترکیب ۵۴e	
۸۸ شکل ۳۰-۳: طیف (^{13}C NMR (۱۲۵/۸ MHz, CDCl_3) ترکیب ۵۴e	

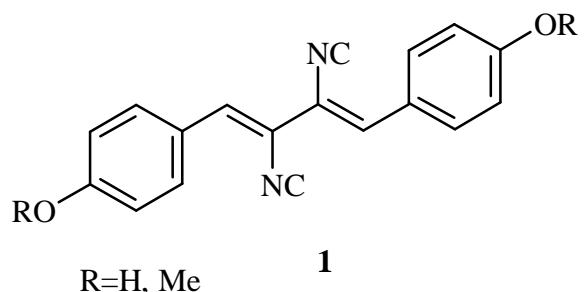
- ٨٩ شکل ٣١-٣: طیف Mass ترکیب **۵۴e**
- ٩٠ شکل ٣٢-٣: طیف IR ترکیب **۵۴e**.

۱-۱-۱- ایزوسیانیدها

در سال های اخیر شیمی ایزوسیانیدها گسترش فراوانی یافته است. علی رغم اینکه سنتز و واکنش های این ترکیبات از سال 1970 به طور جدی مورد مطالعه قرار گرفته است ولی هنوز نکات ناشناخته فراوانی در زمینه این واکنش ها وجود دارد که باید بررسی شود. با این وجود شیمیدانهای آلی در ابداع روش‌های جدید سنتز ترکیبات آلی از این ترکیبات استفاده می کنند. ایزوسیانیدها ترکیباتی فرار و غالباً با بوی بد و سمی می باشند. مکانیسم عمل ایزوسیانیدها در بدن انسان شبیه کربن مونوکسید می باشد که سیستم های آنزیمی و پروتئینی را هم بلوکه می کند [1]. گروه عاملی ایزوسیانید به دلیل نوع فعالیتش با گروه های عاملی دیگر تفاوت دارد. ایزوسیانیدها به واسطه ویژگی کاربندی، باپیوندهای چندگانه وارد واکنش شده و واکنش حلقه زایی انجام می دهند. از طرف دیگر ایزوسیانیدها از سر کربن گروه عاملی خود هم در واکنش های هسته دوستی و هم در واکنش های الکترون دوستی شرکت می کنند، کربن دوظرفیتی در طی این واکنش‌ها به کربن چهارظرفیتی تبدیل می شود [2].

تعدادی از ترکیبات آلی از طبیعت استخراج شده اند که دارای گروه ایزوسیانیدی هستند این ترکیبات

دارای ساختمانهای پیچیده ای هستند و دارای خواص آنتی بیوتیکی و ضدقارچی می باشند. دو ترکیب طبیعی با خواص آنتی بیوتیکی به نامهای زانتوسیلین¹ و مشتق مونومتیل اتر زانتوسیلین² که ساختمان آنها در زیر نشان داده شده است از این دسته ترکیبات هستند [3].

2-2- تاریخچه

تاریخچه ایزوسیانیدها در حقیقت به چند سال قبل از اینکه به عنوان رده جدیدی از ترکیبات معرفی شوند بر می گردد. شیمی ایزوسیانیدها از سال 1859، آن زمان که لایک³ [4] آلکیل سیانید را از واکنش آلکیل یدید و سیانید نقره به دست آورد، آغاز شد و سپس در سال 1867 توسط گاتیر⁴ و هافمن⁵ توسعه پیدا کرد. طی یک قرن، تنها دوازده ترکیب ایزوسیانیدی سنتز شد و این رشد کند به دلیل بوی نامطبوع ایزوسیانیدها بوده است.

3- ساختار ایزوسیانیدها

در سال 1930، لیندمان⁶ و ویگرب⁷ [5] براساس ساختار پیشنهادی لانگمیر⁸ [6] برای کربن مونوکسید،

¹Xanthocilin

² Xanthocilin mono methyl ether

³ Like

⁴Gautier

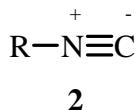
⁵Hofmann

⁶Lindemann

⁷ Wiegreb

⁸Langmir

ساختار قطبی ۲ را برای ایزوسیانیدها پیشنهاد کردند.

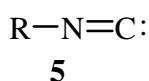

چندین سال بعد مایر^۹ [۷] متیل سیانید و اتیل سیانید را از طریق آلكیل دارشدن سیانیدنقره - بدون این که متوجه شود ایزوسیانید را جدا کرده است - گزارش کرد. در همان سال هافمن [۸] چندین ایزوسیانید را سنتزکرد. برای مثال از واکنش آمین ها با کلروفرم در مجاورت پتاسیم هیدروکسید، فنیل ایزوسیانید بدست آمد.

گاتیر و هافمن مطالعات زیادی روی ساختار این ترکیبات به خصوص پیوند NC انجام دادند. سپس گاتیر با توجه به اینکه کربن انتهایی دوظرفیتی است دو ساختار رزونانسی ۴ و ۳ را برای اتیل ایزوسیانید پیشنهاد کرد.

سپس نف^{۱۰} [۹] مطالعات بیشتر در این مورد انجام داد. به طوری که او بر مبنای واکنش های افزایشی a بر روی کربن ایزوسیانید، ساختار سیرنشده ۵ را که کربن انتهایی خصلت دو ظرفیتی دارد مورد تأیید قرارداد.

^۹Meyer
^{۱۰}Nef

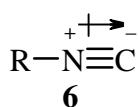
در سال 1930 ساختار قطبی 2 توسط لیندمان و ویگرب [10] برای ایزوسیانیدها پیشنهاد شد که مانند ساختار کربن مونوکسید - همانطوری که توسط لانگمیر [11] بدیهی فرض شده بود - بهترین تطبیق را با قاعده هشت تایی داشت.

در همان سال هامیک¹¹ و همکارانش نشان دادند که جهت ممان دوقطبی درگروه ایزونیتریل در خلاف جهت ممان دوقطبی درگروه سیانید است. مطالعات گسترده‌ای که با ریزموج به عمل آمد ساختار 2 را مورد تأیید قرار داد. این نتایج خطی بودن سیستم پیوندی C-N-C را ثابت می‌کند [12]. جدول 1-1 نتایج بدست آمده از این مطالعات را در مورد متیل ایزوسیانید و متیل سیانید نشان می‌دهد.

جدول 1-1: مشخصات مولکولی CH_3NC و CH_3CN براساس مطالعات میکروویو

	$d \text{CH} (\text{\AA})$	$d \text{CC} (\text{\AA})$	$d \text{CN} (\text{\AA})$	$d \text{NC} (\text{\AA})$	$\angle \text{HCH} (\text{deg})$
CH_3NC	1/094	-	1/427	1/175	109/8
CH_3CN	1/092	1/460	-	1/167	109/8

براساس این شواهد ساختار 2 با پیوند سه گانه تطبیق دارد. درحال حاضر برای نمایش ایزوسیانید از ساختار 6 استفاده می‌شود.

¹¹Hammick

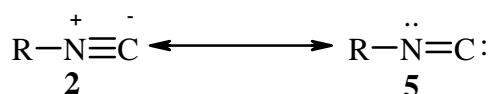
4-1- خواص ایزوسیانیدها

ایزوسیانیدها به دلیل بوی ناخوشایندشان معروف شدند. یکی از دلایلی که شیمی ایزوسیانید در طول یک قرن رشدی نداشته است همین بوی نامطبوع بوده است. تقریباً تمام ایزوسیانیدهایی که به صورت تجاری در دسترس هستند فرار می باشند و بوی زننده ای دارند که یادآور بوی کنگرفرنگی [13] می باشد. افرادی که بوی ایزوسیانید های فرار نظیرآلیل، بنزیل، متیل، یا ترشی بوتیل ایزوسیانید را برای مدت طولانی استنشاق کرده اند حس دریافت بوی علف خشک را گزارش کرده اند. ایزوسیانیدهایی که از استرمتیل-L-فنیل گلاسین مشتق شده اند بوی ریواس می دهند. گفته می شود که استنشاق مقادیر زیادی از ایزوسیانید میزان رویاهای شباهه را افزایش می دهد [14].

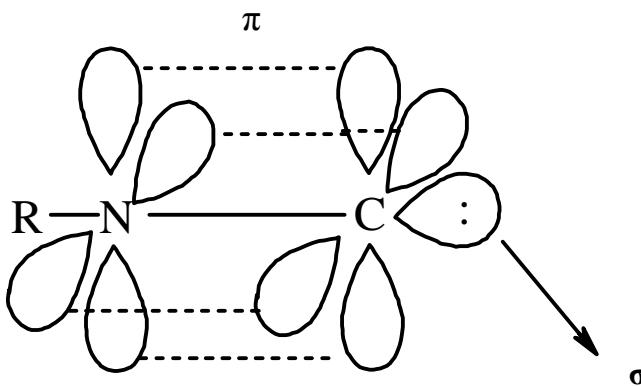
گاتیر خواص سمی ایزوسیانیدها را با چکاندن آنها در چشم سگها تحقیق کرده است [15]. با این حال با آزمایش های سم شناسی که در دهه 1960 به وسیله شرکت Bayer AG در مورد صدھا ایزوسیانید انجام شد، معلوم شد که این ترکیبات به جز چند مورد، اغلب به مقدار جزیی سمی هستند. اثرات سمی ایزوسیانیدها در مجاورت اتانول در بدن تشدید می شود [16].

5- ساختار و ویژگی ایزوسیانیدها

ساختار مولکولی ایزوسیانیدها به صورت هیبریدی از دو ساختار رزونانسی می باشد:

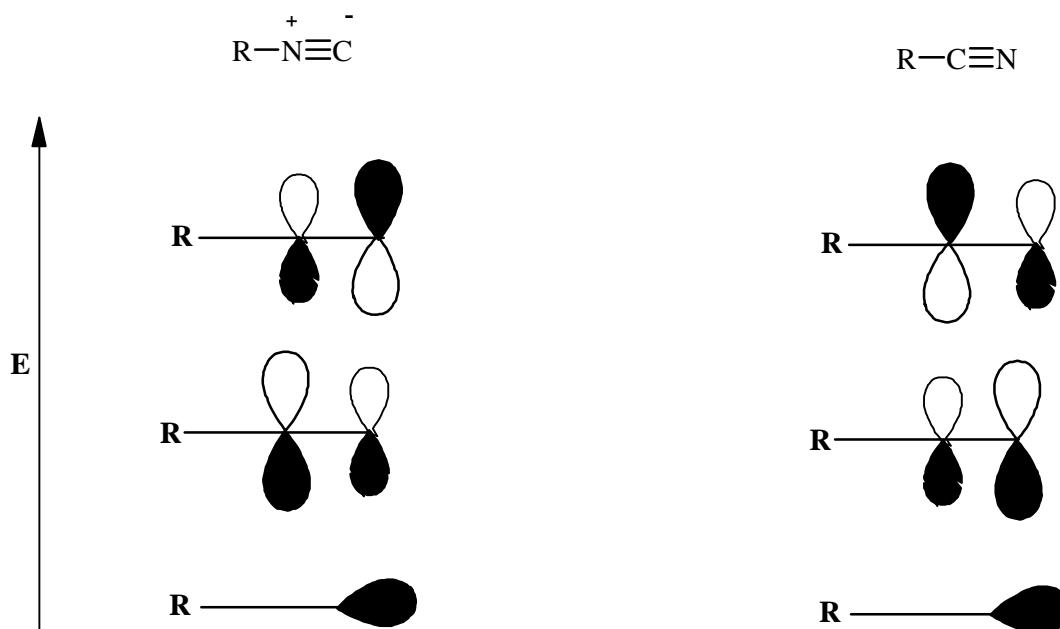

اتم کرین ایزوسیانید با داشتن جفت الکترون غیرپیوندی در لایه ظرفیتی خود (اوربیتال SP) در ساختار $2p_y$ به عنوان یک هسته دوست می باشد و به علت داشتن یک اوربیتال خالی در اوربیتال $2p_x$ یا $2p_y$ خود در ساختار 5، مانندیک الکترون دوست مورده حمله هسته دوست ها قرار می گیرد [17] (شما 1-1).

شمای 1-1: ساختار ایزوسیانید

مقایسه کیفی اوربیتال های جبهه ای ایزوسیانیدها با نیتریل ها نشان دهنده اختلاف در فعالیت دو گروه عاملی با ساختار رزونانسی مشابه می باشد. ضریب اوربیتالی اتم کربن ایزوسیانید ها در اوربیتال π^* بزرگتر می باشد، بنابراین حمله هسته دوست ها به اتم کربن ایزوسیانیدها بهتر صورت می گیرد. ایزوسیانید هم می تواند به عنوان σ -doner با الکترون دوست ها وارد واکنش شود و هم به عنوان π -doner. کربن از نیتروژن-doner σ قویتری می باشد در حالیکه نیتروژن π -doner بهتری نسبت به کربن است ولی در واکنش با الکترون دوست ها خصلت دهنگی کربن بر نیتروژن می چربد و الکترون دوست ها با اوربیتال σ از HOMO-1 و در نتیجه با اتم کربن ایزوسیانید واکنش می دهند. از طرف دیگر نیتریلها نیز با هسته دوست ها به دلیل بالاتر بودن ضریب اوربیتالی π^* اتم کربن از سرکربن واکنش می دهند و با الکترون دوست ها، اتم نیتروژن نیتریل ها که ضریب اوربیتالی بزرگتری در اوربیتال π دارد، وارد واکنش می شود [18] (شمای 1-2).

شماتیک ۱-۲: مقایسه کیفی اوربیتالهای جبهه‌ای ایزوسیانیدهابنیتریلها

۱-۵-۱- طیف ^1H NMR ایزوسیانیدها

در ایزوسیانیدها کم بودن چهارقطبی هسته‌ای منجر به ایجاد گرادیان میدان الکترویکی ضعیفی در اطراف نیتروژن می‌شود و درنتیجه جفت شدن پروتونهای اتم کربن α یا β با اتم N^{14} به خوبی مشاهده می‌شود. به همین دلیل می‌توان ثابت کوپلاژاسپین-اسپینی ($^{14}\text{N}-^1\text{H}$) را در ایزوسیانیدها اندازه گیری کرد. در حالیکه این اندازه گیری برای بسیاری از ترکیبات آلی نیتروژن دار ممکن نمی‌باشد. به عنوان مثال در متیل ایزوسیانید یک جذب سه تایی در $3/17 \text{ ppm}$ با ثابت جفت شدن $J_{\text{NH}}=2.4 \text{ Hz}$ دیده می‌شود که مربوط به پروتونهای کربن α می‌باشد، این نوع جفت شدن با ثابت $J=1\sim 3 \text{ Hz}$ از ویژگی‌های ایزوسیانیدها می‌باشد [19]. البته در ایزوسیانیدهای آلنی و آروماتیک امکان جفت شدن فراهم نیست.

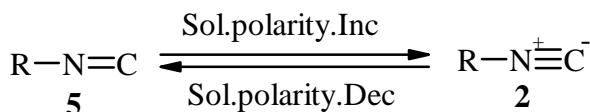
5-2- طیف IR ایزوسیانیدها

قدرت پیوند $\text{C}\equiv\text{N}$ در ایزونیتریل و نیتریل تقریباً برابر است به طوری که فرکانس کششی $\text{C}\equiv\text{N}$ - در حدود 2250cm^{-1} و در گروه $\text{N}\equiv\text{C}$ -حدود 2150cm^{-1} ظاهر می شود. ثابت نیروهای پیوندی گروه ایزوسیانید و گروه سیانید با دقت بالا توسط دانکن¹² گزارش شده است [20].

$k(\text{N}\equiv\text{C}) (\text{m dyn Å}): 16/7$

$k(\text{C}\equiv\text{N}) (\text{m dyn Å}): 18/1$

طول پیوند سه گانه در ایزوسیانیدها بلندتر از پیوند سه گانه در سیانیدها می باشد، فرکانس کششی گروه ایزوسیانید به دلیل پائین تر بودن مقدار ثابت نیرو نسبت به گروه سیانید حدود 100cm^{-1} کمتر است. هرak¹³ و مان¹⁴ دریافتند که فرکانس کششی گروه ایزوسیانید با افزایش قطبیت حلال افزایش می یابد و مقدار آن در مقایسه با حالت گازی بیشتر می باشد. به عنوان مثال فرکانس \bar{v}_{NC} در ترشی بوتیل ایزوسیانید در حلal سیکلوهگزان $2131/3\text{cm}^{-1}$ می باشد که این مقدار در حلal استو نیتریل به $2137/83\text{cm}^{-1}$ افزایش می یابد. در حالی که فرکانس جذبی \bar{v}_{NC} برای این ترکیب در فاز گازی 2134cm^{-1} می باشد. همچنین تغییرات فرکانس جذب \bar{v}_{NC} برای ترشی بوتیل ایزوسیانید در چهارده حلال از هگزان تا کلروفرم حدود 10cm^{-1} می باشد. ظاهراً حلالهای قطبی سهم ساختمان پیوند سه گانه یعنی ساختار 2 را افزایش می دهند و این منجر به افزایش فرکانس می شود.

¹²Duncan

¹³Herrock

¹⁴Mann

تشکیل پیوند هیدروژنی ساختار 2 را پایدار می کند و در نتیجه منجر به افزایش فرکانس می شود، به عنوان مثال ν_{NC} مربوط به ترکیب ترشیری بوتیل ایزوسیانید در حلال اتانول 2150 cm^{-1} می باشد که می توان آن را به تشکیل پیوند هیدروژنی در فرم باردار نسبت داد [21].

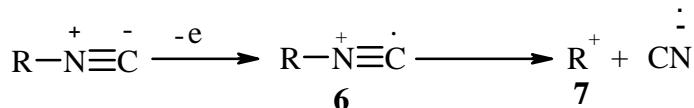
3-5-1- طیف UV ایزوسیانیدها

طیف UV نزدیک ایزوسیانیدهای آلیفاتیک [22] به طور غیرعادی شدت کمی دارد و ضریب جذب مولی سیکلوهگزیل ایزوسیانید در $\text{Å} 2537 \text{ mol}^{-1} \cdot \text{cm}^{0/3}$ حدود است.

4-5-1- طیف جرمی ایزوسیانیدها

طیف جرمی ایزوسیانیدهای آلیفاتیک بسیار شبیه نیتریل ها می باشد. بیشتر ایزوسیانیدهای آلیفاتیک تولید پیک های $(M+H)^+$ و $(M-H)^+$ می کنند که باعث سهولت تعیین وزن مولکولی در غیاب پیک یون مولکولی می شود. ایزوسیانیدهای آلیفاتیک متحمل دو شکست مهم می شوند:

1- شکست α : طی این شکست ایزوسیانید با از دست دادن گروه عاملی $\text{C}\equiv\text{N}^-$ - خود تبدیل به کربوکاتیون می شود که پیک آن در طیف جرمی مشاهده می شود.

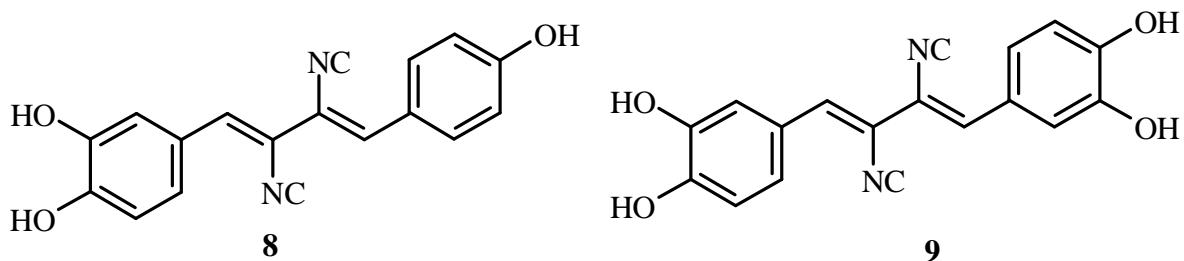

2- از دست دادن HCN: طی این فرایند که در ایزوسیانیدهای با زنجیر بلندتر احتمال وقوع آن افزایش می یابد، از دست دادن یک مولکول HCN منجر به ایجاد پیک $M-27$ می شود. ایزوسیانیدهای آروماتیک نیز متحمل شکست های متفاوتی می شوند که مهمترین آنها از دست دادن HCN همانند ایزوسیانیدهای آلیفاتیک می باشد.

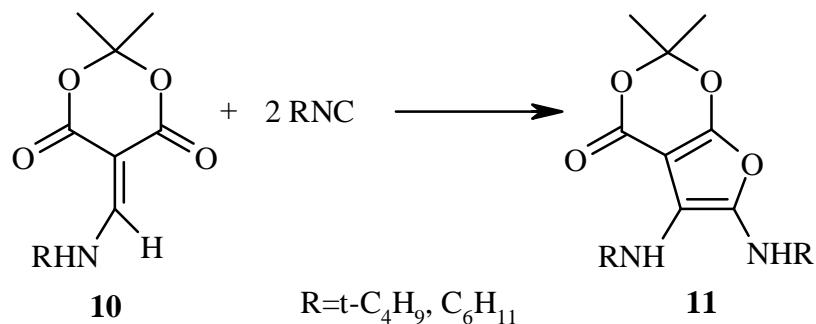
۱-۶- کاربرد ایزوسیانیدها

بسیاری از ایزوسیانیدها، مستقیماً به عنوان دارو، نظیر آنتی بیوتیک ها مورد استفاده قرار می گیرند.

زانتوسیلین ۸ و زانتوسیلین ۹ فراورده هایی شناسایی شده از پنی سیلینیم نوتاتم می باشند. ساختمان این ترکیبات به کمک آنالیزهای مختلف شیمیایی و روش های طیف سنجی تأیید شده است.

همچنین از آنها در سنتز ایمیدازولها، اکسازولها، حلقه پیرول، حلقه ایندول و حلقه فوران استفاده می شود. به عنوان مثال سنتز حلقه فوران در شمای ۱-۳ نشان داده شده است.

شمای ۱-۳: سنتز حلقه فوران

ایزوسیانیدها در صنعت نیز کاربرد دارند، ایزوسیانیدها با برخی از فلزات سنگین، کمپلکسهای پایداری تشکیل می دهند از این رو با توجه به این ویژگی ایزوسیانیدها امروزه به کمک این گونه ترکیبات، یونهای فلزات سنگین را از آب جدا می کنند [23].